

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Mateřská škola Brechtova 6, 638 00 Brno

Brechtova 6/815, 638 00 Brno

Identifikátor zařízení: 600 107 108

Termín konání orientační inspekce: 2. a 3. dubna 2001

Čj.	122 184/01 - 11087
Signatura	ol2au113

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola je zálohovou organizací, jejímž zřizovatelem je město Brno – městská část Brno – sever. Má tři třídy a v každé z nich jsou umístěny děti ve věku od tří do sedmi let. Je umístěná v budově, postavené pro účely MŠ. Nachází se ve starší sídlištní zástavbě na okraji města, v pěkném přírodním prostředí. Škola je zařazena do sítě mateřských škol podporujících zdraví (dále též MŠPZ) v rámci projektu Státního zdravotního ústavu v Praze (dále SZÚ). Řídí se vzdělávacím programem, který je zaměřen na výchovu ke zdravému životnímu stylu a vytvořila si ho na podmínky své školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Škola si velmi dobře zpracovala vlastní vzdělávací program, který vychází z modelového projektu Zdravá mateřská škola. Jeho pojetí odpovídá současným trendům v předškolní pedagogice. Obsahuje oblasti, které vycházejí od dítěte a jeho vztahů, do nichž vstupuje na základě přirozených interakcí s ostatními lidmi a okolním světem. Učitelky jednotlivých tříd školní program dále rozpracovávají do tzv. motivačních celků, které zahrnují všechny složky vzdělávací činnosti. Nedaří se jim však vytvářet celky vnitřně tematicky integrované, ale pouze propojené vnější motivací, kterou se ne vždy daří udržet. Stanovené vzdělávací cíle řízených činností většinou navazovaly na předcházející poznatky dětí a respektovaly didaktické zásady. Jen u spontánních aktivit mnohdy neodpovídaly jejich obsahu. Ředitelka se pokusila do tvorby plánu zapojit i děti, což lze hodnotit velice pozitivně. Učitelky vedou pečlivě a výstižně záznamy o dětech. O těch, které potřebují zvýšenou individuální péči si svá zjištění zaznamenávají podrobněji a vhodně plánují opatření ke kompenzaci nedostatků.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti byly hodnoceny velmi dobře.

Podmínky vzdělávací činnosti

Personální zajištění pro výchovně vzdělávací práci je velmi dobré. Všechny učitelky splňují předepsané podmínky pro odbornou a pedagogickou způsobilost, což se kladně odráží v kvalitě práce.

Škola má pro realizaci vzdělávací činnosti dostatek vhodných a účelně řešených prostor. Materiálně technické vybavení (včetně množství hraček, pomůcek, drobného materiálu a knih) je velmi dobré a odpovídá potřebám výchovně vzdělávacího procesu. Umožňuje pestrou nabídku a různost činností dle volby dětí, které toho v hojné míře využívají. Poněkud méně jsou zastoupeny konstruktivní stavebnice, z nichž zůstaly spíše zbytky. Vkusně upravené estetické prostředí, čistota a pořádek podněcují děti k osvojování kulturně společenských návyků. Učitelkám se podařilo vytvořit pro děti velmi útulné a příjemné prostředí. Ty se na něm a estetické výzdobě školy spolupodílejí svými pracemi a výtvary. MŠ má prostornou zahradu, účelně vybavenou, i když převážně staršími kovovými průlezkami, méně již dřevěnými. Zahradu děti pravidelně využívají pro rekreační a relaxační činnosti.

Režim dne rámcově vymezuje dobu pro spontánní a programově řízené činnosti. Je pružný a uzpůsoben místním podmínkám. Hře, jako hlavní činnosti, byl ponecháván dostatečný

prostor. Aktivity záměrně řízené byly vhodně zařazovány a děti měly možnost volby mezi individuální či skupinovou činností. Pro pobyt dětí venku byl vyhrazen dostatek času. Škola zohlednila i individuální potřebu spánku dětí, ne však zcela důsledně ve dnech, kdy probíhá kroužek hry na flétnu. Pitný režim je zaveden, avšak dosud není zcela funkční.

Souhrnně lze podmínky pro výchovně vzdělávací činnost (personální, materiální a psychohygienické) hodnotit jako velmi dobré.

Spontánní činnosti a řízené činnosti

V rámci spontánních a řízených činností byly hodnoceny tyto jevy: organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace vzdělávací činnosti.

Zavedená organizace výuky, zvolené metody a formy práce odpovídaly přijatému kurikulu. Vycházely z podmínek a složení třídy, preferovaly učení prožitkem, činností pojetí a experimentování. Organizace spontánních a řízených aktivit byla nenásilná, vedla k přirozené kázni a přispívala ke klidnému průběhu činností. Děti se do nich zapojovaly podle svého zájmu a mohly je v individuálním tempu dokončit. Měly možnost podle potřeby využít pohybových aktivit k relaxaci, případně si odpočinout a do činností se nezapojit. Nabídka byla promyšlená, dostatečně bohatá a umožňovala všem dětem aktivní spoluúčast a seberealizaci. Podporovala rozvoj jejich spontaneity a přirozeného pohybu. Děti si hrály tvořivě, se zaujetím a s velkou mírou představitosti. Jejich hra měla obsah opřený o zkušenosti a poznatky, kterých využívaly a ve hře smysluplně rozvíjely. Učitelky vytvářely prostor pro individuální a skupinovou práci, využívaly vzdělávací postupy, které rozvíjely smysly, konkrétní myšlení a sociální učení. Volily metody, které vedly k aktivnímu učení a emočnímu prožívání. Podporovaly prvky vzájemné spolupráce, schopnost dětí se rozhodnout, vybrat si z nabízených možností, vyjádřit vlastní názor, sdělit zážitek. Systematická péče s důrazem na dodržování dohodnutých pravidel byla zřejmá a pro děti přínosná. Ve většině tříd převažoval partnerský styl vedení pedagogického procesu. Jen ojediněle se objevila tendence některých učitelek k předkládání hotových poznatků, nebo naopak nedostatečné využití příležitosti k navození učební situace. Škola věnuje velkou pozornost vytváření kulturních, zdvořilostních a společenských návyků. Rozvíjí dětskou samostatnost v hygieně a sebeobsluze. Děti mají možnost se podílet na přípravě stolování, jehož esteticity a upevnění průběžnější organizace při tzv. postupných svačinkách by mohla být věnována promyšlenější péče. Kultura stolování byla průměrná.

Vstupní a průběžná motivace postupovala nenásilně všemi činnostmi. Často byla postavena na emocích dětí a na jejich chuti k aktivitě. Učitelky k ní a ke způsobu hodnocení přistupovaly poučeně. Většinou se jim dařilo připoutat dětský zájem. Svým způsobem práce vytvářely pohodovou atmosféru. Citlivým postojem a znalostí zákonitostí hry ji umožňovaly dětem prožít. Stavěly na pozitivním a většinou i věcném hodnocení dětských projevů. Povzbuzovaly děti v jistotě jednání a v samostatném rozhodování. Vedly je k hodnocení vlastních možností. Oceňováním úsilí a pokroků pěstovaly v dětech sebedůvěru. Děti se projevovaly samostatně. V souladu se školním vzdělávacím programem se zaměřovaly na vytváření vztahů tolerance a žádoucích zdravých postojů, což se projevovalo v mimořádně kultivovaném chování dětí. Pouze při ověřování a upevňování poznatků, dovedností a návyků ne vždy a ne všechny učitelky poskytovaly dětem zpětnou vazbu systematicky a okamžitě.

Ve škole je neobyčejně příjemné a přátelské komunikační prostředí, které uspokojuje dětské potřeby jistoty, bezpečí, svobody a řádu. Děti ho přirozeně využívaly. Velmi pěkně a otevřeně komunikovaly, chovaly se autonomně. Navazovaly kontakty bez zábrán i s cizími osobami a přitom zdvořile. Mají bohatou slovní zásobu. Učitelky věnovaly dětem maximální a vlídnou pozornost. Vědomě podporovaly pozitivní sociální vztahy, spontaneitu i otevřenost dětí a

poskytovaly jim dostatečný prostor k verbálním projevům. Jejich komunikace s dětmi byla oboustranná a vyvážená, založená na respektu k dětské osobnosti, jeho svobodě a právům. Děti i učitelky mají předem dohodnutá pravidla jednání, která dodržují. Vztahy mezi nimi, ale i mezi dětmi navzájem jsou příkladné, spolupracující a přiměřeně tolerantní.

Organizace, metody, formy, motivace a hodnocení při spontánních i řízených činnostech měly velmi dobrou úroveň. Komunikace a interakce byly vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Kvalita vzdělávací činnosti školy byla celkově hodnocena jako velmi dobrá. S výjimkou zcela mimořádné komunikace a interakce, dosáhlo hodnocení ve všech sledovaných jevech (plánování, podmínky, organizace, metody, formy, motivace a hodnocení) nadprůměrné úrovně.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola si vytvořila projekt, který vycházel z velmi podrobné analýzy podmínek MŠ. Díky němu byla zařazena do sítě mateřských škol podporujících zdraví. Každoročně poctivě a kriticky provádí vyhodnocení své činnosti. Po tříletém období realizace uvedeného projektu provedla škola komplexní sebehodnocení a po aktuálním posouzení odborníky garantovaných SZÚ plánuje inovaci projektu a chce i nadále svůj program v síti MŠPZ rozvíjet. Koncepční záměry si škola stanovila z hlediska dlouhodobých a střednědobých cílů, včetně kroků a prostředků pro jejich naplnění. Usiluje o komunitní druh programu. Projednala ho se sociálními partnery, hlavně s rodiči, kteří jeho pojetí podporují. Roční plán školy má velmi konkrétní podobu a v krátkodobých úkolech cílevědomě, systematicky a promyšleně navazuje na koncepční cíle. Plánování je funkční, v souladu s realitou

Organizování

Organizační struktura školy spolu s písemně vymezenými úkoly a kompetencemi zaměstnanců umožňuje ředitelce řídit školu efektivně. Jejím poradním orgánem je pedagogická rada, která se zabývá převážně pedagogickými záležitostmi a plní tak dobře svoji funkci. Chod školy je dán řádem MŠ, který je určen především rodičům. Je konkrétní a funkční. Informuje o pravidlech provozu školy a o povinnostech, které z něho vyplývají. Méně zdůrazňuje jejich práva. Učitelky si spolu s dětmi stanovily vhodná pravidla soužití v MŠ, důsledně dbají na jejich dodržování, což se pozitivně odráží v celkové atmosféře a kultuře školy. Rozvržení pracovní doby a souběžné působení učitelek v přímé práci s dětmi bylo efektivní a ve prospěch kvality výchovně vzdělávací činnosti školy. Povinná dokumentace MŠ je vedena podrobně a přehledně v souladu s § 45b, zákona č. 76/1987Sb., o školských zařízeních, v platném znění. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000 hodnotí práci MŠ vypovídajícím způsobem, v souladu s realitou.

Informační systém je účinný a pružný. Uskutečňuje se ústním předáváním informací, dále prostřednictvím pedagogických rad a provozních porad. Rodiče jsou informováni nejčastěji formou sdělení na nástěnkách, osobním kontaktem učitelek s rodiči i prostřednictvím pravidelných třídních schůzek. MŠ nabízí a uskutečňuje v potřebných případech poradenskou

službu rodičům. Zavedla projednávání individuálních plánů rozvoje dětí s rodiči, což se velmi osvědčilo a zefektivnilo vzájemnou spolupráci rodiny a školy. Ta je velmi dobrá i z formálního hlediska, neboť v MŠ funguje zaregistrované občanské sdružení SRPŠ. Nabídku zájmových aktivit uskutečňuje škola převážně v odpoledních hodinách. Nabízí kroužek flétny, dále zájmové činnosti hudební, pohybové, výtvarné a logopedickou prevenci. Vzhledem k pojetí těchto činností je jejich efektivita nízká, neboť charakter deklarovaných kroužků nemají. Prezentace školy s vystupováním dětí na veřejnosti je střízlivá, promyšleně motivovaná ochranou zájmů dětí a v souladu s koncepcí ZMŠ.

Organizační činnost řízení byla hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy pružně reaguje na nové trendy v předškolní výchově. Průběžně se vzdělává a získané poznatky uplatňuje především u sebe, ale je náročná i k druhým. Přistupuje ke své práci velmi zodpovědně, poctivě a sebekriticky. Je až příliš skromná. U svých spolupracovnic má přirozenou autoritu a úctu. Svým stylem řízení vytváří podmínky pro participaci učitelek na činnosti a chodu školy. Upřednostňuje domluvu s nimi. Podporuje je v odborném růstu a napomáhá k uplatnění jejich schopností a iniciativy. Umožňuje jim účast na seminářích a vzdělávacích akcích, především v rámci programu ZMŠ. Metodické vedení učitelek je na velmi dobré odborné úrovni a odráží se ve sjednocení pohledu na organizaci a činnosti dětí v jednotlivých třídách. Pro hodnocení zaměstnanců zpracovala ředitelka kritéria, která jsou v některých bodech formální, pro hodnocení využívána spíše okrajově, neboť uvedenému diferencovanému odměňování pracovníků zcela neodpovídají.

Vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má vytvořen systém ve vnitřní kontrole, vede o ní záznamy. Provádí ji plánovitě, přiměřeně a citlivě. Cíle, které si pro sledování pedagogického procesu v hospitacích plánovala se však vztahují spíše ke splněným cílům projektu, než konkrétně k úkolům ročního plánu. Ředitelka provádí kontrolu pravidelně, její výsledky s pracovníky projednává. Vede ji věcně, analytickým způsobem s důrazem na podstatu zjištění. Její odborná a metodická pomoc učitelkám je účinná a z výsledků práce školy i provedeního rozboru při inspekci byla zřejmá.

Ze zjištění ČŠI vyplynulo, že organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolní mechanismy měly velmi dobrou úroveň. Plánování dokonce vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení byla celkově posouzena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace ve smyslu § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. BM0001/12 k 1. 2. 2000
- Výkaz o MŠ k 30. 9. 2000
- Jednací protokol
- Výjimka z počtu dětí na třídu
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- Zmocnění rodičů k předávání dětí nezletilým osobám
- Kniha úrazů
- Projekt školy – Zdravá mateřská škola
- Analýza výsledků práce, dosažených ve šk. r. 1999/2000
- Prováděcí plán na šk.r. 2000/2001 včetně příloh
- Kurikulum výchovy ke zdravému životnímu stylu – MŠ Brechtova 6
- Řád školy
- Režimy dne v MŠ
- Pracovní doba zaměstnankyň MŠ
- Kriteria pro udělování nenárokových složek platu zaměstnanců MŠ
- ”Výzva rodičům k dobré spolupráci”
- Záznamy z hospitací
- Zápisy z pedagogických rad
- Zápisy z provozních porad
- Záznamy o dětech
- individuální vzdělávací plány pro děti s odkladem školní docházky
- přehledy výchovné práce
- plány vzdělávací činnosti z jednotlivých tříd
- dotazník pro ředitele
- dotazníky pro rodiče
- podkladová inspekční dokumentace pro mateřské školy
- sdělení o výsledcích inspekční činnosti č. j. O-12-02/9596-37-Pa

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávací činnosti i řízení školy vykazovaly velmi dobrou kvalitu. Práce školy jako celku byla tedy hodnocena velmi dobře.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	...Eliška Vencálková, v. r....
Členové týmu	Mgr. Eva Šefránková	...Mgr. Eva Šefránková, v. r..

V Brně dne 5. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:11. dubna 2001.....

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Miroslava Hrachovinová	.Miroslava Hrachovinová, v. r...

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OŠMT MmB	25. 4. 2001	186/01
Zřizovatel: město Brno- MČ Brno - sever	25. 4. 2001	187/01

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány